

# VALENTINA

TEXT I DIRECCIÓ CAROLINE GUIELA NGUYEN

08/01 — 11/01/26

MONTJUÏC. SALA FABIÀ PUIGSERVER



**'11' lliure**

TEMPORADA 25—26

SOBRE L'ESPECTACLE — 3

SINOPSI — 4

EN PARAULES DE LA DIRECTORA — 5

ENTREVISTA — 6

EL CONTE — 8

LES VIES MISTERIOSES DE LA CRECIÓ — 9

LA CRÍTICA N'HA DIT — 10

BIOGRAFIA — 11

FITXA ARTÍSTICA — 12

INFORMACIÓ PRÀCTICA — 13

SALA DE PREMSA — 14

**La directora del Théâtre national de Strasbourg  
Caroline Guiela Nguyen, construeix una delicada  
faula contemporània a partir de testimonis reals  
de membres de la comunitat romanesa de la  
ciutat.**

**Un conte moral i polític per a tots els públics  
sobre l'enorme responsabilitat que carreguen,  
abans d'hora, els fills de les persones migrades.**



© Jean Louis Fernandez

## SINOPSI

Una tarda, quan torna de l'escola, la Valentina troba la nota d'un metge adreçada a la seva mare, que no sap francès. La nena haurà de traduir-li el missatge, enfrontant-se a un difícil dilema: dir-li o no la veritat.

---

### MÉS INFO

[www.teatrelliure.com/ca/valentina](http://www.teatrelliure.com/ca/valentina)

## **EN PARAULES DEL THÉÂTRE NATIONAL DE STRASBOURG**

Un vespre, en tornar de l'escola, la Valentina troba una nota sobre la taula. L'ha escrita en francès el metge, i és per a la seva mare, que no el parla. S'ha de traduir. La Valentina es planta allà, davant de sa mare, amb la veritat impronunciable als llavis: una notícia que podria trencar-li el cor i provocar un incendi en les seves vides. La veritat, es recepta o es retira, s'espera o se sufoca.

És la flama al voltant de la qual gira l'espectacle de Caroline Guiela Nguyen. Portada a escena en un marc daurat que s'inspira en els paraments de les esglésies ortodoxes, l'artista toca a través d'aquest relat la pressió que suporten els infants migrants quan no hi ha cap servei d'interprets que se n'ocupi.

**Théâtre National de Strasbourg**

## ENTREVISTA A

### CAROLINE GUIELA NGUYEN

*Entrevista de Najate Zouggar pel Théâtre national de Strasbourg*

**Quin és el punt de partida fictici de la creació? Pots parlar-nos de la motivació que va impulsar el teu projecte artístic?**

Tenia ganes de treballar sobre la figura de l'intèrpret perquè sempre he estat convençuda que aquesta professió és un reflex del nostre món contemporani i de la seva geografia actual.

L'acte d'interpretar em sembla molt proper al teatre perquè es tracta de traduir la paraula de l'altre. Et trobes al centre del discurs però, alhora, has de desaparèixer.

La meva realitat familiar també ha fet que un intèrpret fos l'enllaç entre la llengua que la meva mare havia decidit no deixar-me mai com a herència i jo.

Sovint explico aquesta anècdota: el meu intèrpret a la Schaubühne no estava disponible per assajar als matins. Li vaig preguntar què feia i em va respondre: "acompanyo dones ucraïneses per assegurar la traducció en el moment del part". Aquesta presència d'un intermediari extern en un moment que, sens dubte, és el més íntim d'una vida, em va marcar profundament.

Amb motiu de la meva arribada al Théâtre national de Strasbourg, vaig conèixer l'associació Migration Santé Alsace i diversos intèrprets: georgià, albanès, afganès, turc, àrab, vietnamita, rus, etc. Em van explicar situacions en què havien hagut d'anunciar males notícies: una denegació del dret d'asil, l'obligació d'abandonar el territori, una malaltia incurable, etc. I no vaig poder evitar pensar en aquesta frase de Racine que cito de memòria: "Maleït sigui qui anuncia la desgràcia".

**Pots parlar-nos de la trobada amb l'associació Migration Santé Alsace? Com va contribuir a alimentar la teva visió artística per al projecte?**

Quan no es proporciona un intèrpret a les persones que no parlen la llengua, se'ls impedeix accedir a un dret fonamental: el dret a rebre atenció sanitària, que les institucions públiques haurien de garantir per igual a tothom. Els membres de l'associació també em van explicar que, per manca de professionals que assegurin la traducció, les famílies recorren sovint als seus propis fills. Això provoca situacions absolutament delirants, com un nen que acompanya la seva mare en la fase terminal d'un càncer.

És un fet conegut, que els infants aprenen més ràpid que els seus pares: primer, per la plasticitat del seu cervell, però també perquè són conscients de la urgència d'aprendre per poder parlar i suplir la dificultat en què es troben els adults del seu entorn a causa de situacions de precarietat.

Djamel Radji, psiquiatre i vicepresident de Migration Santé Alsace, considera que les persones vulnerables viuen en un estat de pànic permanent que no afavoreix l'aprenentatge. Si saps que la teva filla és en un avió que s'està estavellant, per molt que et diguin els números guanyadors de la loteria, no els podràs retenir. I, diàriament, l'avió s'estavella per a moltes persones que estan en territori francès.

**Ens pots explicar en poques paraules la història de la *Valentina*?**

És la història d'una mare que arriba de Romania amb la seva filla. Deixa al país l'altre fill i el marit. Les dues venen a França per rebre tractament mèdic per un problema cardíac de la mare. És la nena qui, per manca d'un intèrpret proporcionat per la institució, tradueix les consultes a la seva mare.

**Com vas construir el pas del material recollit al territori cap al conte?**

Després d'aquestes trobades, vaig tancar-me cada matí a escriure i vaig decidir crear un primer text que no seria el text de l'espectacle, sinó un conte.

Vaig triar aquest format per dues raons: d'una banda, perquè l'heroïna principal és una nena i volia escriure des del seu lloc. De l'altra, perquè en el passat havia explicat moltes històries amb relats corals i una multitud de personatges, i aquesta vegada volia centrar la història en aquesta nena i la seva mare. A la meua ment, només podia ser un conte o un relat breu.

**Quin punt cec del món mèdic permet il·luminar la *Valentina*?**

He conegut cardiòlegs i metges formidables. Però també volia explicar una situació on les persones poden viure una violència institucional.

Avui dia, tothom sap que cal la col·laboració del pacient per comprendre les patologies que pateix. Quan la persona no domina la llengua, pot exercir-se una violència institucional molt gran. Em semblava urgent posar-la a escena i en relats.

**Per què vas triar treballar amb la llengua romanesa, en particular?**

Com a directora del Théâtre national de Strasbourg, tenia ganes de conèixer les comunitats que encara no havia conegut. A més, vaig tenir l'oportunitat de parlar amb la Christina, una intèrpret romanesa.

El romanès és una llengua llatina, per tant és una llengua que ens resulta familiar. Però quan no es domina una llengua, no es domina. Per molt que entenguis algunes paraules d'italià o d'espanyol, si un metge italià o espanyol em descriu l'informe mèdic, no entendre res de res.

**En aquesta obra mostres les pulsacions desajustades d'un cor. Com s'articulen aquests ritmes amb les paraules?**

Quan passen coses greus a la vida, el cor de la mare comença a bategar més o menys ràpid, amb ritmes anormals. El seu cor reacciona a les notícies.

A l'espectacle, vull mostrar una connexió amb el cor, la sensació d'aquesta mare. Els BPM (batecs per minut) estan marcats, presents a l'escenari. Se senten durant tota l'obra: la *Valentina* podria ser només la història d'aquest cor.

Hi ha també una altra dimensió: el que produeixen les paraules. És una obra sobre la llengua. El que pronuncia, el que es diu o les paraules que escolta, impliquen un BPM diferent. De fet, els batecs del cor estan connectats amb les paraules.

**A la història hi apareix un miracle. Quin és el seu paper?**

La idea del miracle em va venir en conèixer joves de la comunitat romanesa i gitana que venien a fer càstings. Vaig veure la imatge projectada d'una d'aquestes noies i vaig tenir la sensació real de veure la cara d'una santa. A més, per reclutar els actors i actrius, vaig publicar un anunci en una església ortodoxa. Tenia totes les imatges a la memòria i el miracle em va saltar a la cara com una possibilitat.

Però, sobretot, volia que la meua història acabés bé per a la nena. Volia que, en el moment de deixar-li anar la mà, tot hagués anat bé. En una situació així, només un miracle podia garantir un desenllaç feliç. En resum, la ficció ofereix a la nena una cosa que, malauradament, no es dona als altres infants: podrà salvar la seva mare.

## EL CONTE



El conte *Valentina ou la vérité* de Caroline Guiela Nguyen va ser previ al muntatge i va servir de fil conductor per a l'espectacle.

“TRADUEIX LES PARAULES, PERÒ MAI NO LES IMAGINIS.”

Valentina, una nena de set anys, arriba a França, on es veu obligada a fer de intèrpret entre el personal mèdic i la seva mare, que pateix una greu malaltia del cor. Impulsada per l'esperança secreta que la mentida pot transformar la realitat, s'endinsa en la roda irreversible de la fabulació.

---

### MÉS INFO

[www.actes-sud.fr/catalogue/pieces/valentina-ou-la-verite](http://www.actes-sud.fr/catalogue/pieces/valentina-ou-la-verite)

# LES VIES MISTERIOSES DE LA CREACIÓ

Article de Hugues Le Tanneur publicat a *Transfuge*

## BARREJANT SUBTILMENT REALISME I POESIA, VALENTINA ÉS EL FRUIT D'UNA MINUCIOSA FEINA D'ELABORACIÓ ARTÍSTICA, MOLT A PROP DE LA FEINA D'INTÈRPRET

*La mentida no és res més que una creació de ficció.* Amb aquesta reflexió, Caroline Guiela Nguyen s'acosta a la hipòtesi de Vladimir Nabokov, per a qui la poesia va néixer el dia que *un nen petit, de l'època de les coves, va córrer pel mig de l'herba alta cridant –un llop, un llop– quan no hi havia cap llop.* A la mistificació del nen imaginatiu de Nabokov correspon la capacitat d'invenció del dramaturg, que atorga a la mentida les seves lletres de noblesa sense perdre'n, però, la seva ambigüitat. Caroline Guiela Nguyen, autora i directora d'escena, considera que "la dimensió de la mentida travessa tots [els seus] espectacles, però aquesta vegada [volia] posar-la en relació amb la infància".

A *Valentina*, la mentida respon a una necessitat vital. Amb nou anys, la nena acompanya la seva mare, una dona romanesa que ha vingut per curar-se un problema greu de cor. Al principi, cap de les dues no parla francès, cosa que dificulta la comunicació amb el personal mèdic. A l'escola, mentre la Valentina avança molt ràpid en el domini de la llengua, aprèn que existeixen diversos graus de mentida.

Associar l'aprenentatge d'una llengua estrangera en el context de l'accés a la salut és una intuïció poètica que dona al drama concebut per Caroline Guiela Nguyen un impacte encara més gran, per la necessitat de traduir veritats difícils d'acceptar. La tensió a què estan sotmeses la Valentina i la seva mare, que té un pronòstic vital greu, es manifesta en l'acceleració dels batecs del cor i troba una resolució màgica en l'aparició d'un miracle que la forma del conte fa possible.

És perquè volia abordar aquest drama des de la perspectiva d'un infant que Caroline Guiela Nguyen va escriure primer un conte on la mentida opera a diferents nivells. A això s'hi va afegir la trobada decisiva amb Loredana Iancu, que interpreta la mare a l'espectacle, i amb la seva filla, Angelina, que fa de Valentina (intercanviant-se el paper amb Cara Parvu): actrius romaneses no professionals que irradien la representació. \*

Gràcies a elles, adaptant el seu conte al teatre, Caroline Guiela Nguyen va teixir tots els aspectes d'aquesta història on el realisme es troba amb una altra dimensió, la del meravellós, que troba la seva plena expressió poètica a l'espai de l'escena.

\* Actualment, Loredana Iancu i Angelina ja no fan les funcions de *Valentina*

## LA CRÍTICA N'HA DIT...

“La nova creació de l'autora i directora escènica està molt aconseguida. Els reptes de la nostra època s'uneixen amb els del teatre. Un teatre que s'obre al món compartint l'exigència dels seus compromisos i de la seva imaginació”. **Manuel Piolat Soleymat, La Terrasse**

“Des del moment d'entrar a la sala [...], la mirada et queda atrapada per l'univers inquietant desplegat a l'escenari: un interior senzill, mig realista, mig oníric, amb al fons una mena d'exvot una mica kitsch, tot envoltat d'una llum daurada. Cap dubte per als aficionats al teatre contemporani: som, sens dubte, a l'univers de Caroline Guiela Nguyen”. **Philippe Chevilley, Los Echos**

“Caroline Guiela Nguyen continua explorant aquesta veta dramaturgic que tan bé li funciona, alimentada per una tonalitat melodramàtica assumida i una qualitat d'escriptura les variacions d'intensitat de la qual, dignes de les millors sèries, encerten sempre a la diana”. **Vincent Bouquet, Sceneweb.fr**

“A *Valentina*, Caroline Guiela Nguyen continua la seva exploració d'un teatre de la realitat, donant cos i veu a aquells a qui les institucions fan invisibles”. **Philippine, Sortiraparis**

“Canvis de vestuari a la vista del públic, un sentit agut de la narració, gust pel ritme i per una història que avança sense carregar-se d'allò que no serveix el seu propòsit”. **Antoine Bing, Etudes**



© SMITH

## BIOGRAFIA

### DIRECTORA

## Caroline Guiela Nguyen

Caroline Guiela Nguyen és autora, directora d'escena i cineasta. Després d'estudis de sociologia, va entrar a l'escola del Théâtre national de Strasbourg i va fundar el 2009 la companyia *Les Hommes Approximatifs*, amb la voluntat de donar veu a històries poc representades a l'escenari. Treballa amb actors i actrius professionals i amateurs, combinant ficció i realitat, en immersió en espais que reflecteixen qüestions contemporànies. Ha creat *Se souvenir de Violetta* (2011), *Elle brûle* (2013), *Le Chagrin* (2015), després *SAIGON* (2017), representada en més de 15 països, i *FRATERNITÉ, Conte fantastique* (2021). També col·labora amb la Casa Central d'Arles, on va realitzar *Les Engloutis* (2020), i desenvolupa projectes radiofònics, cinematogràfics i internacionals. L'any 2023, esdevé directora del Théâtre national de Strasbourg i de la seva Escola, que concep com un espai de creació, hospitalitat i reflexió. El 2024 crea *LACRIMA* entre París, Alençon, Mumbai, i *Valentina* el 2025, espectacle amb el qual és acollida per primera vegada al Théâtre de la Ville. Actualment està desenvolupant una sèrie amb *Les films du Worso*.

Font: Théâtre de la Ville

# FITXA ARTÍSTICA

## TEXT I DIRECCIÓ

Caroline Guiela Nguyen

## INTÈRPRETS

Chloé Catrin  
Madalina Constantin  
Paul Guta  
Cara Parvu  
Marius Stoian

## VEUS

Iris Baldoureaux-Fredon  
Adeline Guillot  
Cristina Hurler

## DRAMATÚRGIA

Juliette Alexandre

## COMPLICITAT ARTÍSTICA

Paola Secret

## ESCENOGRAFIA

Alice Duchange

## VESTUARI

Caroline Guiela Nguyen i Claire Schirck

## IL·LUMINACIÓ

Mathilde Chamoux

## VÍDEO

Jérémie Scheidler

## FILM ANIMACIÓ

Wanqi Gan

## SO

Quentin Dumay

## MÚSICA ORIGINAL

Teddy Gauliat-Pitois

## AJUDANTES DE DIRECCIÓ

Iris Baldoureaux-Fredon, Amélie Énon i  
Axelle Masliah

## ASSESSORA I INTÈRPRET DE ROMANÈS

Natalia Zabrian

## MAQUILLATGE

Émilie Vuez

## CÀMERA

Aurélien Losser

## ADJUNT A AJUDANTIA DE DIRECCIÓ

Noé Cane

## ACOMPANYAMENT PERSONAL

### INTÈRPRETS

Flora Nestour

### CÀSTING

Lola Diane

## CONSTRUCCIÓ D'ESCENOGRAFIA

Tallers del TnS

## I ELS EQUIPS DEL

Teatre Lliure

## AGRAÏMENTS

Association Migrations Santé Alsace i als serveis de cirurgia cardíaca i cardiologia dels Hospitals universitaris d'Estrasbourg, en particular al doctor Patrick Ohlmann

## MENCIONS

Espectacle estrenat el 23 d'abril del 2025 en el marc del Galas del Théâtre national de Strasbourg, preestrenat al festival FIND – Schaubühne de Berlín els dies 9 i 10 d'abril de 2025.

El conte Valentina ou la Vérité ha estat publicat per Actes Sud, 2025.

## PRODUCCIÓ

Théâtre national de Strasbourg

## EN COPRODUCCIÓ AMB

Piccolo Teatro di Milano i Théâtre de l'Union - Centre Dramatique National du Limousin

## AMB L'ACOMPANYAMENT

del Centre des Récits del Théâtre national de Strasbourg

## INFORMACIÓ PRÀCTICA

### **DATES**

09/01 — 11/01/26

### **HORARI**

De dijous a dissabte a les 19.00 h

Diumenge a les 18.00 h

### **DURADA**

1 h 20'

### **LLOC**

Sala Fabià Puigserver

### **IDIOMA**

En francès i romanès sobretitulat en català

### **PREU**

De 14 a 32 €

### **ACCESSIBILITAT**

Assistència auditiva a través del mòbil

### **SERVEI DE CANGUR**

amb Més que cures

Dissabte i diumenge

des de 30' abans de la funció

Infants de 3 a 12 anys

Reserva obligatòria

### **EDAT RECOMANADA**

A partir de 10 anys

## SALA DE PREMSA

Per descarregar tots els materials informatius i tenir accés a material de referència (dossiers, notes de premsa, material audiovisual, etc.)

—

[www.teatrelliure.com/ca/valentina](http://www.teatrelliure.com/ca/valentina)



### CONTACTE PREMSA

Mar Solà / Clàudia Blasquiz  
675 449 886 / 664 862 518  
[premsa@teatrelliure.com](mailto:premsa@teatrelliure.com)



entitat concertada amb



amb el finançament de



membre de



amb la col·laboració de



amb el suport de



mitjans patrocinadors



mitjans col·laboradors



convenis de col·laboració amb

